

OBSAH

O autorech	XI
Seznam zkratk	XIII
I. ÚVOD DO PROBLEMATIKY A METODOLOGIE	1
Kapitola 1 Úvod do problematiky	3
1.1 Právo na spravedlivý proces a projednání věci v přiměřené lhůtě	3
Kapitola 2 Charakteristika vybraných metod řešení právních sporů – pojmové vymezení	10
2.1 Základní charakteristika vybraných metod řešení právních sporů	12
2.1.1 Vyjednávání	16
2.1.2 Mediace	25
2.1.3 Partnerství – facilitace	30
2.1.4 Konciliace	33
2.1.5 Minitribunál	35
2.1.6 Med/arb	36
2.1.7 Medaloe	38
2.1.8 Arbitráž	39
2.1.9 Soudy	41
II. OBECNÁ ČÁST – ÚSTAVNĚPRÁVNÍ ASPEKTY PROBLEMATIKY	43
Kapitola 1 Právní stát a alternativní metody řešení právních sporů	45
1.1 Právní stát a dělba moci	49
1.1.1 Krize moderního státu	49
1.1.2 Právní stát a dělba moci	52
1.2 Soud a jeho institucionální předpoklady	57
1.2.1 Soud v ústavním pořádku České republiky	60
1.2.2 Spravedlivý proces, právní jistota a výkon soudní moci	69
1.2.2.1 Právní jistota	69
1.2.2.2 Spravedlivý proces	76

Kapitola 2 Rozhodčí řízení v kontextu Ústavního pořádku České republiky	80
2.1 Teorie rozhodčího řízení	80
2.2 Rozhodčí řízení a jiné alternativní metody řešení právních sporů z hlediska Ústavního pořádku České republiky	83
2.2.1 Rozhodčí řízení – smluvní nebo jurisdikční teorie?	100
2.2.2 Rozhodčí řízení – smluvní teorie či smíšená	104
III. HISTORICKÝ VÝVOJ VYBRANÝCH ZPŮSOBŮ ŘEŠENÍ PRACOVNĚPRÁVNÍCH SPORŮ	113
Kapitola 1 Úvod	115
Kapitola 2 Období do roku 1947	118
2.1 Rozhodčí výbory	122
2.2 Rozhodčí komise pro úpravu služebního poměru zřízenců v kovodělném průmyslu	124
2.3 Obvodní a ústřední komise podle zákona o úpravě pracovních a mzdových poměrů domácké práce	126
2.3.1 Obvodní komise domácké práce	127
2.3.2 Ústřední komise	129
2.4 Rozhodčí soudy hornické	130
2.4.1 Pravomoc rozhodčích hornických soudů	130
2.4.2 Nový zákon o hornických rozhodčích soudech (1924)	135
2.5 Rozhodčí soudy mzdové pro živnosti stavební	137
2.6 Rozhodčí komise podle zákona o závodních výborech a její působnost v případě propuštění zaměstnance	139
2.6.1 Rozhodčí komise podle zákona o závodních výborech a její složení	140
2.6.2 Pravomoc	142
2.6.3 Nedostatek pravomoci	145
2.6.4 Jednání před rozhodčí komisí	146
2.6.5 Zřizování rozhodčích komisí a jejich činnost	149
2.7 Centralizace odborů a pozastavení činnosti pracovních soudů v době okupace	150
2.8 Dekret o závodních a podnikových radách	151
Kapitola 3 Období 1948 až 1995	153
3.1 Stručný exkurz k postavení ROH	156
3.2 Nová soudní organizace a změny procesních předpisů	158
3.3 Smírčí a rozhodčí řízení podle zvláštních zákonů	159

3.3.1	Zákon č. 66/1950 Sb.	160
3.3.2	Zákon č. 58/1956 Sb.	162
3.3.3	Zákon č. 71/1958 Sb.	162
3.4	Smírčí a rozhodčí řízení podle usnesení IV. všeodborového sjezdu	163
3.4.1	Vlastní smírčí a rozhodčí řízení	164
3.4.2	Vztah ke zvláštním zákonům upravujícím rozhodčí řízení	166
3.5	Smírčí a rozhodčí řízení dle zákoníku práce 1965	167
3.6	Fakultativní smírčí řízení dle novely 1969 (účinné od 1. 1. 1970)	173
3.7	Rozhodčí komise dle novely 1975	176
IV. PRACOVNĚPRÁVNÍ SPORY A MOŽNOSTI JEJICH ŘEŠENÍ		179
Kapitola 1 Pracovněprávní spory a způsoby jejich řešení		181
1.1	Spory a pracovněprávní spory	181
1.2	Individuální pracovněprávní spory a způsoby jejich řešení	183
Kapitola 2 Občanské soudní řízení a pracovněprávní spory		187
2.1	Příslušnost soudů v pracovněprávních věcech	187
2.2	Obsazení soudu v pracovněprávních věcech	190
2.3	Zastoupení v pracovněprávní věci a náklady řízení	196
2.4	Závěrečné shrnutí	201
V. Alternativní řešení individuálních pracovněprávních sporů (mediace a rozhodčí řízení)		203
Kapitola 1 Mediace		205
1.1	Statistické údaje – průzkum	205
1.2	Předpoklady a podmínky právní úpravy mediace a některá související statistická data	207
1.2.1	Základní momenty pro právní regulaci mediace	208
1.2.2	Mediace v pracovněprávních sporech v právním řádu České republiky – statistické údaje a související závěry	213
1.2.3	Soudní smír a smírčí řízení – (nejen) statistické údaje	217
1.2.3.1	Smírčí řízení (ust. § 67 an. o. s. ř.) – prétorský smír	217
1.2.3.2	Soudní smír (ust. § 99 o. s. ř.)	218
1.2.3.3	Statistické údaje	220
1.3	Právní úprava mediace v právním řádu České republiky	225
1.3.1	Evropská právní úprava mediace	226
1.3.2	Zákon o mediaci	231
1.3.2.1	Legislativní proces – právní úprava mediace	232

1.3.2.2	Předmět úpravy – mediace a zapsaný mediátor	234
1.3.2.3	Nezávislost, nestrannost a diskrétnost mediátora	245
1.3.3	Obligatorní mediace	248
1.3.4	Fakultativní mediace a smlouva o provedení mediace	250
1.3.5	Zahájení a průběh mediace	252
1.3.6	Skončení mediace, včetně mediační dohody	256
1.3.7	Náklady mediace	259
Kapitola 2 Rozhodčí řízení		261
2.1	Tradice rozhodčího řízení v ČR při rozhodování pracovních sporů a participace sociálních partnerů	261
2.2	Arbitrabilita individuálních pracovněprávních sporů	266
2.3	Stálé rozhodčí soudy a postup v řízení Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky	268
2.4	Specifika rozhodčího řízení při řešení sporů ze spotřebitelských smluv a ochrana slabší strany v rozhodčím řízení	271
VI. ŘEŠENÍ KOLEKTIVNÍCH PRACOVNĚPRÁVNÍCH SPORŮ		275
Kapitola 1 Obecněji ke kolektivním pracovněprávním vztahům a sporům		277
1.1	Kolektivní pracovněprávní vztahy	277
1.2	Účastníci kolektivních pracovněprávních vztahů	278
1.3	Způsobilost účastníků kolektivních pracovněprávních vztahů být účastníkem soudního řízení	278
1.4	Pojetí kolektivního vyjednávání a kolektivního pracovního sporu	280
Kapitola 2 Ke kolektivním sporům v užším slova smyslu		283
2.1	Ústavněprávní základ odborového sdružování	283
2.2	Kolektivní spory	285
2.3	Právo na kolektivní vyjednávání	286
2.4	Právo na stávkou	287
2.5	Řízení před zprostředkovatelem	288
2.6	Řízení před rozhodcem	290

VII. ZAHRANIČNÍ SROVNÁNÍ – VYBRANÉ INSTITUTY ROZHODOVÁNÍ PRACOVNĚPRÁVNÍCH SPORŮ	291
Kapitola 1 Jihoafrická republika	297
1.1 Právní úprava	299
1.2 CCMA	300
1.3 Smírčí řízení před CCMA	302
1.4 Rozhodčí řízení před CCMA	304
1.5 Návrh na přezkum rozhodčího nálezu CCMA soudy	306
1.6 CCMA a kolektivní spory	307
Kapitola 2 Německo a Rakousko	309
2.1 Pracovní spory způsobilé k projednání a rozhodnutí v rámci rozhodčího řízení	312
2.2 Rozhodčí řízení	316
2.2.1 Rozhodčí smlouva a žaloba v soudním řízení	316
2.2.2 Složení rozhodčího soudu	317
2.2.3 Zásady rozhodčího řízení	318
2.2.4 Žaloba na zrušení rozhodčího nálezu	320
2.2.5 Zvláštní situace ve fotbalu a hokeji	321
Kapitola 3 Polsko	323
3.1 Úvodem k polské právní úpravě řešení pracovních sporů obecně	323
3.2 K polské právní úpravě mimosoudního řešení pracovních sporů	325
3.2.1 Smírčí řízení	326
3.2.2 Mediace	330
3.2.3 Rozhodčí řízení	331
3.3 Formy řešení kolektivních pracovních sporů	331
Kapitola 4 Spojené státy americké	335
4.1 Historický exkurz	338
4.2 Rozhodčí smlouva	340
4.3 Ustavení rozhodčího orgánu	342
4.4 Rozhodčí řízení	343
Kapitola 5 Velká Británie	346
5.1 ACAS	347
5.1.1 Poradenská a publikační činnost	348
5.1.2 Smírčí řízení	349
5.1.3 Rozhodčí řízení	350

5.2	Pravomoc obecných a pracovních soudů	352
5.2.1	Pracovní tribunály	353
VIII.	ZÁVĚRY	357
Kapitola 1	Obecné soudy	359
Kapitola 2	Postupy mimosoudní	367
2.1	Rozhodčí řízení	367
2.2	Varianta I. – Rozhodčí smlouvy – ano, rozhodčí doložky – ne	368
2.3	Varianta II. – Rozhodčí senáty složené z nominantů sociálních partnerů	370
2.4	Varianta III. – Rozhodčí senáty nominantů sociálních partnerů + rozhodčí řízení dle zásad pro spotřebitelské spory	372
2.5	Konec rozhodčího řízení ve věcech spotřebitelských i pracovních v České republice?	373
2.6	Mediace	377
2.6.1	Závěrem k mediaci v pracovněprávních vztazích obecně	377
2.6.2	Mediace v pracovněprávních vztazích a související úvahy – úvahy <i>de lege ferenda</i>	380
2.7	Smírčí komise apod.	382
Seznam použité literatury		384
Abstrakt		400
Abstract		402
Rejstřík		404